

MÁLGAÐN HJÁ
SOSIALISTISKUM
UNGMAÑNAFELAGI

1

Øll eiga heimin

Í londunum rúndan um okkum verður nógv tosað um kvotur fyri móttøku av flóttafólki. Her heima hjá okkum kenna vit ikki hesi viðurskipti enn. Men eingin ivi er um, at sum stóðan er í heiminum í dag, mugu vit fyrr ella seinni eisini taka ímóti flóttafólki. Sum kristin menniskju e* hetta jú okkara skylda!

Javnan hoyrist millum manna, at hesi fólk einans koma hendarvegin fyri at »nassa upp á okkara samfelag«, ella at tey »oyðileggja mentan okkara og siðarv«. Slíkar tåpuligar og heimføðisligar undanforslur mugu vit mana í jorðina.

At summar stjórnir ikki virða mannaáttindini, kunnu vit her og nú ikki gera nógv við. Men at tey norðurlendsku samfelögin draga fólk at sær, kunnu vit bert fegnast um. Tað merkir at samfelögin eru væl skipað.

Sum sagt kenna vit ikki hesi viðurskipti. Men lögreglan hevur eftir øllum at doma strangar reglur at ganga eftir.

Vit minnst at ein ungur maður úr Algier brendi seg í hel í varðhaldinum í Havn í fjor. Hann tordi ikki heimaftur. Ræddist mafiuna, segði onkur. Hann hevði einki uppihaldsloyvi, og varð tí innsettur í varðhaldið.

Einki frættist um, at hann hevði framt nakað brotsverk, uttan tað, at hann einki uppihaldsloyvi hevði.

Nú er ikki ætlanin at sammata okkara lögreglu við lögreglur í øðrum londum, sum dagliga bróta mannaáttindini, men bert vísa á, at flóttafólk ikki verða so væl viðfarin í Foroyum, sum tú kundi hugsað tær.

Vit eiga tí, áðrenn ov seint er, at venja okkum við tankan um at liva saman við øðrum fólkasögum. Gera vit tað, áðrenn trupulleikarnir stinga seg upp, er sloppið, og tann óhugnaliga rasisman, sum er á veg, verður steðgað.

Eiríkur

Nú má Jógvan fara til verka

Hallstein Sigurðsson

Árið 1988 er eitt áhugað róið. Nú skal gerast upp, um málini eru rokkin. Er kósir fylgd, ella eru tað flokkar, sum hava roynt at flyta hana?

Tað er í ár tað skal avgerast, hvør skal stýra landinum næstu fýra árin. Javnaðarflokkurin vil altíð taka við ábyrgdini og vit kunnu vísa á gongdar leiðir. Men tað verður ikki saman við ábyrgdarleysum flokkum.

Atjan ára valrættur til lötingsvalið er nú vórðin veruleiki. Tey, ið fyrstu ferð skulu velja, koma saman við teimum, sum hava havt henda rætt, at

avgera, hvør skal sita við róið næstu fýra árin.

Tá fritíðarlöggávan varð gjord undir borgaraligu samgonguni, høvdu teir ta donsku lögin sum fyrmynd. Men her varð so nógv skorið av, at tann feroyska lögin bleiv ónýtilig.

Fjórdi táttur í fritíðarlögin snýr seg um fritíðarvirksemi. Eingin reglugerð varð gjord og tí er henda lóg ikki farin at virka enn. At gera eina reglugerð, feldi henda samgonga í samgonguskjalið, men enn er einki gjørt við at endurnýggja fritíðarlöggávuna fyri

ungmannafelag. Tí hava borgaraligu kreftirnar í eitt nú Tórshavnar Býráð fingið møguleikan at kubbja høvðið av onkrum ungmannafelag í høvuðstaðnum. Virksemið hjá hesum ungmannafelag var møguliga ikki í tráð við áhugamálini hjá borgaraliga býráðnum.

Vit meina at givin lyfti skulu haldast og tí má Javnaðarflokkurin krevja av Jógvan Durhuus, at farið verður til verka at endurskoða hesa löggávu, og tað óngantið ov skjótt. Hetta skal sjálvandi gerast í samráð við ungdomin, ið jú er tann, sum skal

nýta hesa lóg.

Hóast hetta fer nógv fritíðar- og ungdomsvirksemi fram, so sum fráhalda, skóta- og politiskt mennandi arbeiði. Framt av hugsjónarligum ungfolki, sum leggja alla sína orku og meir afturat í hetta arbeiði. Hesi eiga tí stórra virðing og stuðul uppiborið, enn sýnt verður teimum í dag frá almennari síðu.

Ungdomurin hevur brúk fyri einum flokki, sum í verki kann vísa at hann verjur áhugamál teirra. Somuleiðis tørvar eisini flokkinum ungdomin.

Í stríð móti rasismuni

Altjóða anti-rasismufelagsskapurin SOS-racisme, ætlar at stovna eina danska deild

»Danmark kann sleppa undan, at rasisman rættliga fær fótin fyri seg í landinum, eins og í Fraklandi og í Bretlandi, men so skal okkurt munagott gerast«, sigur tann 28 ára gamli fraklendingurin, Eric Montes, við danska blaðið Det Fri Aktuelt. Hann er leiðari av altjóða-deildini hjá felagsskapinum SOS-racisme

Eric Montes er í hesum døgum í Danmark fyri at kanna møguleikarnar fyri at stovna eina danska deild av hesum felagsskapi. Saman við limum úr danska Reyða Krossi og formanninum fyri norsku deildini, ferðast hann nú runt á studentaskúlum og handilsskúlum fyri at kjakast um rasismu við ungar danir og innflytarar.

»Eftir tí eg havi skilt, eru tað tvey slag av slíkum felagsskapum í Danmark. Annað slag er fyri innflytarar, har fólk úr ymsum londum mótast,

men har danir ikki sleppa við. Hitt slag er teir humaniteru felagsskapirnar sum Reyði Krossur, sum hjálpa innflytarum og flóttafólki. Har er einki ímillum. Og tað er her, okkara felagsskapur kemur inn í myndina. SOS-racisme er ein felagsskapur, har fólk hittast, líka mikið nationalitet, húðalit, religiön ella mentan. Ein felagsskapur fyri friði, bróðralagi og fatan av øðrvísi hugsandi«, sigur Eric Montes.

Hvítir blettir á kortinum

Eric Montes, sum er sonur innflytarar í Fraklandi, er ein av stovnarum av SOS-racism, sum bert í Fraklandi hevur einar 20.000 limir. Harafturat koma limir í bróðrafelagsskapinum í meginpartinum av Europa og Skandinaviu. Tó eru nakrir hvítir blettir eftir á europakortinum. Ein av

teimum er Danmark. Ein annar er Bretland.

»Í Bretlandi hava vit roynt at stovnað eina deild, men tað er alt, alt ov seint. Tað er so nógv hat-ur og mistrúgv millum bretar og innflytarar, at viðurskiptini neyvan kunnu botast nú. Tað eru slík viðurskipti, danir fyri alt í vórðini mugu sleppa undan. Tí er tað so týðningarmikið at tað hendir nakað, áðrenn trupulleikarnir vaksa tykkum upp um høvðið«, sigur Eric Montes.

Sosíalir trupulleikar

Rasisma hevur í roynd og veru ikki so nógv við húðarlit at gera, sum við sosíalir trupulleikar, heldur Eric Montes. Tað er ikki uttan orsök, at rasisman serliga er at finna í teimum niðaru sosíalu lögnum.

»Gjøgnum sjeiðiárin vóru korini hjá arbeiðar-

anum bött munandi. Tey fingið møguleika at keypa hús og bil. Men samstundis sum vit hava fingið eina figgarliga kreppu, hava vit fingið ein nýggjan »klassa« — ein »undir-arbeidarar-klassa«. Her finnast innflytararnir oftast, men eisini tey ungu hvítu, fátaðu, sum ikki finna pláss sitt í samfelagnum. Tey skjóta skuldina á onnur á sama stöði — innflytararnir — og siggja teir sum konkurrentar til teirra møguleikar at »klatra upp eftir stiganum«.

Tá hetta verður lagt saman við teirri litlu virðing fyri »systeminum«, er úrslitið ofta harðskapur og rasisma«, sigur Eric Montes.

»Tí danir og innflytarar mugu læra — og læra av — hvørjum øðrum, at einasti vegur burtur frá rasismu, er at gevast við at siggja hvønn annan sum »konkurrent« ella fremmand. Vit hava øll somu rættindi at liva. Tað er eingin vegur aftur«, sigur Eric Montes at enda.

eil